

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 10. oktobra 2019*

„Predhodno odločanje – Prosto gibanje oseb – Člen 45 PDEU – Delavci – Uredba (EU) št. 492/2011 – Člen 7(1) – Predavatelji na podoktorskem študiju – Omejitev upoštevanja upoštevne pretekle delovne dobe, dopolnjene v drugi državi članici – Plačni sistem, ki višjo plačo povezuje z delovno dobo pri sedanjem delodajalcu“

V zadevi C-703/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju, Avstrija) z odločbo z dne 7. decembra 2017, ki je prispela na Sodišče 15. decembra 2017, v postopku

Adelheid Krahl

proti

Universität Wien,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi A. Arabadžiev, predsednik senata, K. Lenaerts (poročevalec), predsednik Sodišča v funkciji sodnika drugega senata in C. Vajda, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Bobek,

sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 23. januarja 2019,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za A. Krahl S. Jöchtl,
- za Universität Wien A. Potz, Rechtsanwältin,
- za avstrijsko vlado J. Schmoll, agentka,
- za Evropsko komisijo D. Martin in M. Kellerbauer, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 23. maja 2019

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 45 PDEU, člena 7(1) Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL 2011, L 141, str. 1) ter členov 20 in 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Adelheid KraH na eni strani in Universität Wien (univerza na Dunaju, Avstrija) na drugi glede delnega upoštevanja upoštevne pretekle delovne dobe, ki jo je dopolnila na Universität München (univerza v Münchnu, Nemčija) in na univerzi na Dunaju, za določitev zneska njene plače.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 7(1) Uredbe št. 492/2011 določa:

„Delavec, ki je državljan države članice, na ozemlju drugih držav članic zaradi njegovega državljanstva ne sme biti obravnavan drugače kot domači delavci v zvezi z zaposlitvenimi in delovnimi pogoji, predvsem glede plačila, odpustitve in, če postane brezposeln, glede vrnitve na delovno mesto ali ponovne zaposlitve.“

Avstrijsko pravo

- 4 V skladu s členom 6 Universitätsgesetz 2002 (zakon iz leta 2002 o univerzah, BGBl. I, 120/2002) se Rahmenkollektivvertrag für Arbeitnehmerinnen an Universitäten (okvirna kolektivna pogodba za delavce na univerzah) z dne 15. februarja 2011; v nadaljevanju: kolektivna pogodba) uporablja za vse avstrijske univerze kot delodajalce, trenutno združene v zvezo 21 univerz.
- 5 V skladu s členom 26(3) in členom 48 kolektivne pogodbe v različici, ki se uporablja v sporu o glavni stvari, A. KraH spada v plačni razred B1.
- 6 Člen 49(3) kolektivne pogodbe določa:

„Mesečna bruto plača v plačnem razredu B1 znaša 2696,50 EUR.

Ta znesek se poveča:

- (a) na 3203,30 EUR po treh letih delovne dobe. Triletno obdobje se skrajša za obdobja, za katera se dokažejo predhodne izkušnje, povezane s poklicno dejavnostjo;
- (b) na 3590,70 EUR po osmih letih delovne dobe v plačnem razredu iz točke (a) ali v primeru doktorata, ki je bil pogoj za sklenitev delovnega razmerja (podoktorska zaposlitev);
- (c) na 3978,30 EUR po osmih letih delovne dobe v plačnem razredu iz točke (b);
- (d) na 4186,90 EUR po osmih letih delovne dobe v plačnem razredu iz točke (c).“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 7 A. Krah je nemška državljanka z doktoratom iz zgodovine. Pet let je kot izredna profesorica delala na univerzi v Münchnu.
- 8 Od zimskega semestra 2000/2001 dalje je kot izredna profesorica delala na univerzi na Dunaju.
- 9 A. Krah je po predložitvi habilitacijskega dela z odločbo univerze na Dunaju z dne 12. marca 2002 pridobila habilitacijo za poučevanje zgodovine kot docentka na podlagi pogodbe o zaposlitvi za določen čas. Nazadnje je na podlagi pogodb o poučevanju za določen čas vsak semester poučevala najmanj sedem ur na teden.
- 10 S 1. oktobrom 2010 je bila A. Krah zaposlena kot predavateljica na podoktorskem študiju, ki v smislu kolektivne pogodbe spada v plačni razred B1. Njena pogodba, ki je bila sprva sklenjena za določen čas, je bila s 1. marcem 2013 podaljšana za nedoločen čas. Pri določitvi njenega plačnega razreda in v skladu s kolektivno pogodbo se v okviru navedene pogodbe ni upoštevala nobena pretekla delovna doba.
- 11 Vendar je ta univerza s sklepom rektorata univerze na Dunaju z dne 8. novembra 2011 (v nadaljevanju: sklep z dne 8. novembra 2011) odločila, da upošteva upoštevno preteklo delovno dobo predavateljev na podoktorskem študiju v skupnem trajanju največ štirih let, če je bilo delovno razmerje sklenjeno 1. oktobra 2011 ali po tem datumu. Pri upoštevanju take upoštevne pretekle delovne dobe se ni razlikovalo med dobo, dopolnjeno v Avstriji, in dobo, dopolnjeno v tujini.
- 12 Pri retroaktivni razvrstitvi A. Krah z učinkom od 1. oktobra 2010 se je upoštevala pretekla upoštevna delovna doba štirih let, tako da je bila vključena v plačni razred B1 pod pogoji, navedenimi v točki (b) člena 49(3) kolektivne pogodbe, pri čemer ima po štirih letih delovne dobe dostop do naslednje stopnje v njenem plačnem razredu.
- 13 A. Krah je pri Arbeits- und Sozialgericht Wien (delovno in socialno sodišče na Dunaju, Avstrija) vložila predlog, naj se upošteva vsa njena pretekla delovna doba, in sicer osem let in pol na univerzi na Dunaju ter pet let na univerzi v Münchnu, za razvrstitev v višjo stopnjo plačnega razreda. Tako je predlagala, naj se univerzi na Dunaju naloži, da ji plača znesek 2727,20 EUR, skupaj z obrestmi, iz naslova neprejetega plačila za obdobje od 13. junija 2014 do 13. avgusta 2015.
- 14 Ker je Arbeits- und Sozialgericht Wien (delovno in socialno sodišče na Dunaju) njen predlog zavrnilo, se je A. Krah zoper sodbo tega sodišča pritožila pri predložitvenem sodišču, Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju, Avstrija). To sodišče dvomi o obsegu načela prepovedi diskriminacije glede na državljanstvo in glede na pravice do prostega gibanja delavcev, ki jih zagotavlja pravo Unije.
- 15 V teh okoliščinah je Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
  - „1. Ali je treba pravo Unije, zlasti člen 45 PDEU, člen 7(1) Uredbe [št. 492/2011] ter člena 20 in 21 [Listine], razlagati tako, da nasprotuje ureditvi, po kateri se [upoštevna pretekla delovna doba] člana pedagoškega osebja univerze na Dunaju, ne glede na to, ali gre za delovno dobo na univerzi na Dunaju ali na drugih domačih ali tujih univerzah ali v primerljivih ustanovah, upošteva le do skupne dobe treh oziroma štirih let?
  2. Ali je plačni sistem, ki ne določa polnega upoštevanja [upoštevne pretekle delovne dobe], hkrati pa z delovno dobo pri istem delodajalcu povezuje višjo plačo, v nasprotju s prostim gibanjem delavcev iz člena 45(2) PDEU in člena 7(1) Uredbe št. 492/2011?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 16 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 45 PDEU, člen 7(1) Uredbe št. 492/2011 ter člena 20 in 21 Listine razlagati tako, da nasprotujejo ureditvi univerze države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, s katero se za določitev razvrstitve v plačni razred delavca, ki je na tej univerzi zaposlen kot predavatelj na podoktorskem študiju, upošteva le pretekla upoštevna delovna doba v skupnem trajanju največ štirih let, ki jo je ta delavec dopolnil, ne glede na to, ali gre za delovno dobo, dopolnjeno pri isti univerzi ali pri drugih primerljivih univerzah ali ustanovah, ki so v tej državi članici ali v drugi državi članici.
- 17 Najprej je treba opozoriti, da se prvo vprašanje sicer sklicuje na člena 20 in 21 Listine, vendar je iz predložitvenega sklepa razvidno, da predložitveno sodišče s tem vprašanjem Sodišče prosi, naj v okviru prostega gibanja delavcev poda razlago načela prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva in na podlagi oviranja tega prostega gibanja.
- 18 Čeprav je res, da člen 21(2) Listine določa načelo prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva, je treba opozoriti, da člen 52(2) Listine določa, da se pravice, ki jih priznava ta listina in ki jih urejajo določbe Pogodb, uresničujejo v skladu s pogoji in v mejah, opredeljenih v teh pogodbah. To velja za člen 21(2) Listine, ki – kot potrjujejo Pojasnila k Listini o temeljnih pravicah (UL 2007, C 303, str. 17) v zvezi s to določbo – ustreza členu 18, prvi odstavek, PDEU, zato je treba navedeno določbo uporabiti v skladu z zadnjenavedenim členom (glej po analogiji sodbo z dne 4. julija 2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, točka 39).
- 19 V zvezi s tem je treba opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da se člen 18 PDEU, ki določa splošno načelo prepovedi vsakršne diskriminacije glede na državljanstvo, samostojno uporablja le v primerih, ki jih ureja pravo Unije, za katere pa Pogodba DEU ne določa posebnih pravil o prepovedi diskriminacije. Načelo prepovedi diskriminacije pa je na področju prostega gibanja delavcev urejeno s členom 45 PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 18. julija 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, točke od 25 do 27).
- 20 Iz tega sledi, da je treba prvo vprašanje preučiti le glede na člen 45 PDEU in člen 7(1) Uredbe št. 492/2011.

Člen 45(2) PDEU in člen 7(1) Uredbe št. 492/2011

- 21 V skladu s členom 45(2) PDEU je prepovedana vsakršna diskriminacija na podlagi državljanstva delavcev držav članic v zvezi z zaposlitvijo, plačilom ter drugimi delovnimi in zaposlitvenimi pogoji. Člen 7(1) Uredbe št. 492/2011 je le poseben izraz načela prepovedi diskriminacije, določenega v členu 45(2), na posebnem področju pogojev za zaposlitev in delovnih pogojev, zato ga je treba razlagati enako kot zadnjenavedeni člen (sodbe z dne 5. decembra 2013, Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken, C-514/12, EU:C:2013:799, točka 23 (v nadaljevanju: sodba SALK); z dne 13. marca 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, točka 16, in z dne 8. maja 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, točki 68 in 69).
- 22 Ureditev univerze države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki določa, da se za določitev plačnega razreda, ki se uporablja, delno upošteva pretekla upoštevna delovna doba, nesporno spada na področje pogojev zaposlovanja in pogojev dela. Spada torej na področje uporabe določb, navedenih v prejšnji točki (glej po analogiji sodbo SALK, točka 24, in sodbo z dne 13. marca 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, točka 17).

- 23 V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse izhaja, da pravilo enakega obravnavanja, določeno tako v členu 45 PDEU kot v členu 7 Uredbe št. 492/2011, ne prepoveduje zgolj očitne diskriminacije na podlagi državljanstva, ampak tudi vse prikritke oblike diskriminacije, ki z uporabo drugih razlikovalnih meril dejansko povzročijo enak rezultat (glej v tem smislu sodbo SALK, točka 25, in sodbi z dne 13. marca 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, točka 18, in z dne 8. maja 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, točka 70).
- 24 Sodišče je v tem okviru pojasnilo, da je treba določbo nacionalnega prava, tudi če se uporablja za vse delavce brez razlikovanja glede na njihovo državljanstvo, šteti za posredno diskriminatorno, če lahko že sama po sebi bolj prizadene delavce, ki so državljani drugih držav članic, kot domače delavce in če so zato lahko prvonavedeni delavci še posebej oškodovani, razen če ta določba ni objektivno upravičena in sorazmerna z zastavljenim ciljem (glej v tem smislu sodbo SALK, točka 26, in sodbi z dne 13. marca 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, točka 19, in z dne 8. maja 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, točka 71).
- 25 V obravnavanem primeru se je univerza na Dunaju v skladu s sklepom z dne 8. novembra 2011 odločila, da upošteva upoštevno preteklo delovno dobo predavateljev na podoktorskem študiju v skupnem trajanju največ štirih let, da bi se določila njihova razvrstitev v plačni razred, brez razlikovanja med dobo, dopolnjeno v Avstriji, in dobo, dopolnjeno v tujini.
- 26 V skladu s kolektivno pogodbo so upoštevne poklicne izkušnje opredeljene kot „predhodne izkušnje, povezane z dejavnostjo“, tako da ta opredelitev zajema ne le predhodne dejavnosti, ki so enakovredne ali enake tistim, ki jih mora delavec izvajati v okviru svoje dejavnosti na univerzi na Dunaju, temveč tudi vse druge vrste dejavnosti, ki se izkažejo za koristne za izvajanje te dejavnosti, kot so zunaj univerzitetne dejavnosti in prakse.
- 27 Na obravnavi pred Sodiščem – in kot je generalni pravobranilec navedel v točki 55 sklepnih predlogov – je bilo potrjeno, da ta omejitev štirih let velja tudi za poklicne izkušnje, pridobljene na univerzi na Dunaju v okviru drugih dejavnosti, ne le na položaju predavatelja na podoktorskem študiju.
- 28 Glede obstoja morebitne diskriminacije, ki je v nasprotju s členom 45(2) PDEU in členom 7(1) Uredbe št. 492/2011, je treba najprej poudariti, da se sklep, kot je sklep z dne 8. novembra 2011, brez razlikovanja uporablja za vse delavce, zaposlene na univerzi na Dunaju, ne glede na njihovo državljanstvo. Takega sklepa zato ni mogoče šteti za diskriminacijo, ki temelji neposredno na državljanstvu.
- 29 Zato ureditev univerze države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, pomeni različno obravnavanje delavcev glede na delodajalca, pri katerem so bile pridobljene poklicne izkušnje. Iz sklepa z dne 8. novembra 2011 namreč izhaja, da so se poklicne izkušnje, ki jih je pridobil delavec, ki je opravljal dejavnost predavatelja na podoktorskem študiju ali enakovredno dejavnost na eni ali več primerljivih univerzah ali ustanovah, ki ni univerza na Dunaju, za določitev njegove razvrstitve v plačni razred ob zaposlitvi od te univerze upoštevale le v obsegu največ štirih let, čeprav njegove poklicne izkušnje dejansko presegajo štiri leta. Tak delavec bo tako ob začetku zaposlitve razvrščen v nižjo stopnjo plačnega razreda od delavca, ki je bil v enakem skupnem obdobju zaposlen kot predavatelj na podoktorskem študiju na univerzi na Dunaju.
- 30 Sklep z dne 8. novembra 2011 postavlja vse delavce, avstrijske državljane in državljane drugih držav članic, ki so pri eni ali več primerljivih univerzah ali ustanovah, ki ni univerza na Dunaju, opravljali dejavnost predavatelja na podoktorskem študiju ali enakovredno dejavnost v obdobju, ki je daljše od štirih let, v manj ugoden položaj od tistih, ki so bili kot predavatelji na podoktorskem študiju v enakem skupnem obdobju zaposleni na zadnjenavedeni univerzi.

- 31 Da bi bilo tako različno obravnavanje delavcev glede na delodajalca, pri katerem so pridobili poklicne izkušnje, ki jih je treba upoštevati, mogoče šteti za posredno diskriminatorno v smislu člena 45(2) PDEU in člena 7(1) Uredbe št. 492/2011, mora že po svoji naravi bolj vplivati na delavce, ki so državljani drugih držav članic, kot na domače delavce.
- 32 Iz predložitvenega sklepa pa je razvidno, da nič ne kaže na to, da naj bi delavci, ki so državljani drugih držav članic, kadar se prijavijo na delovno mesto predavatelja na podoktorskem študiju, v primerjavi z avstrijskimi delavci, to ali enakovredno dejavnost na eni ali več primerljivih univerzah ali ustanovah, ki ni univerza na Dunaju, opravljali več kot štiri leta. Zato ni dokazano, da bi sklep z dne 8. novembra 2011 zlasti avstrijske delavce postavljali v ugodnejši položaj od delavcev, ki so državljani drugih držav članic.
- 33 Poleg tega v nasprotju s tem, kar v pisnem stališču trdi Komisija, iz ugotovitev, ki izhajajo iz sodbe SALK, ni mogoče sklepati, da je sklep z dne 8. novembra 2011 vir posredne diskriminacije v smislu člena 45(2) PDEU in člena 7(1) Uredbe št. 492/2011.
- 34 Nacionalna ureditev, ki je bila obravnavana v zadevi, v kateri je bila izdana ta sodba, je namreč določala, da se za določitev referenčnega datuma za napredovanje zaposlenih v Land Salzburg (dežela Salzburg, Avstrija) v višje stopnje svojih plačnih razredov v celoti upošteva delovna doba, ki je bila brez prekinitve dopolnjena v okviru zaposlitve pri tej deželi, medtem ko se je vsa druga delovna doba upoštevala le v skupni višini 60 %. Kot je razvidno iz točke 40 sodbe SALK, je bil namen te ureditve omogočiti mobilnost znotraj skupine različnih delodajalcev, ki spadajo pod navedeno deželo, in to ne glede na vprašanje, ali so poklicne izkušnje, pridobljene pri enem od delodajalcev iz te skupine, upoštevne za naloge, ki jih je treba opravljati pri drugem delodajalcu iz navedene skupine.
- 35 Sodišče je v točki 28 navedene sodbe razsodilo, da lahko taka ureditev bolj vpliva na delavce, ki so državljani drugih držav članic, kot na domače delavce, tako da predvsem prve postavlja v manj ugoden položaj, ker naj bi ti zelo verjetno pridobili poklicne izkušnje v državi članici, ki ni Avstrija, preden so se zaposlili v deželi Salzburg. Navedena ureditev je torej bolj spodbujala mobilnost domačih delavcev kot mobilnost delavcev, ki so državljani drugih držav članic.
- 36 Kot je bilo ugotovljeno v točki 32 te sodbe, pa v postopku v glavni stvari ne gre za tak primer.
- 37 Iz tega sledi, da ugotovitev, ki izhajajo iz sodbe SALK, ni mogoče uporabiti za položaj, obravnavan v postopku v glavni stvari, ki izhaja iz uporabe sklepa z dne 8. novembra 2011 (glej po analogiji sodbo z dne 13. marca 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, točka 33).
- 38 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da za ureditev univerze države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki uvaja različno obravnavanje delavcev glede na delodajalca, pri katerem so pridobili poklicne izkušnje, ki jih je treba upoštevati pri uvrstitvi v njihov plačni razred, ni mogoče šteti, da je posredno diskriminatorna do delavcev, ki so državljani drugih držav članic, in da je zato v nasprotju s členom 45(2) PDEU.

Člen 45(1) PDEU

- 39 Ugotoviti je treba še, ali ureditev univerze države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, pomeni oviro za prosto gibanje delavcev, ki je prepovedana s členom 45(1) PDEU.

- 40 V zvezi s tem je treba dodati, da vse določbe Pogodbe DEU o prostem gibanju oseb in določbe Uredbe št. 492/2011 državljanom držav članic poskušajo olajšati opravljanje poklicnih dejavnosti vseh vrst na ozemlju Unije in nasprotujejo ukrepom, ki bi lahko te državljane postavili v slabši položaj, kadar bi želeli opravljati dejavnost zaposlene osebe na ozemlju druge države članice (sodba SALK, točka 32, in sodba z dne 8. maja 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, točka 77).
- 41 V tem okviru imajo državljani držav članic neposredno na podlagi Pogodbe zlasti pravico, da zapustijo matično državo članico in gredo na ozemlje druge države članice ter na njem prebivajo, da bi opravljali gospodarsko dejavnost. Člen 45 PDEU torej nasprotuje vsem nacionalnim ukrepom, ki bi lahko državljane Unije ovirali pri izvrševanju temeljne svoboščine, ki je zagotovljena s tem členom, ali zmanjšali privlačnost te svoboščine (sodba z dne 18. julija 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, točka 33).

Obstoj ovire

- 42 V postopku v glavni stvari se je na podlagi sklepa z dne 8. novembra 2011 upoštevana pretekla delovna doba, ki jo je predavateljica na podoktorskem študiju dopolnila na univerzi, ki ni univerza na Dunaju, za določitev njenega plačnega razreda upoštevala le v skupnem trajanju največ štirih let.
- 43 Kot je razvidno iz točke 26 te sodbe, pod opredelitev upoštevnih poklicnih izkušenj ne spadajo le prejšnje dejavnosti, ki so enakovredne ali enake tistim, ki jih mora delavec izvajati v okviru svoje dejavnosti na univerzi na Dunaju, temveč tudi vse druge vrste dejavnosti, za katere se izkaže, da so zgolj koristne za opravljanje te dejavnosti.
- 44 V zvezi s tem je treba opozoriti, da primarno pravo Unije delavcu ne more zagotoviti, da bo premestitev v državo članico, ki ni njegova matična država članica, nevtralna z vidika socialne varnosti, in takšna premestitev ob upoštevanju razlik med sistemi in zakonodajami držav članic je lahko za zadevno osebo, odvisno od primera, z vidika socialne varnosti bolj ali manj ugodna (sodbi z dne 18. julija 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, točka 34, in z dne 13. marca 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, točka 37).
- 45 Tako člen 45 PDEU navedenemu delavcu ne daje pravice, da se v državi članici gostiteljici sklicuje na delovne pogoje, ki jih je imel v matični državi članici v skladu z nacionalno zakonodajo te države (sodba z dne 18. julija 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, točka 35).
- 46 Pravo Unije namreč zagotavlja le, da za delavce, ki opravljajo dejavnost na ozemlju države članice, ki ni njihova matična država članica, veljajo enaki pogoji kot za delavce, za katere velja nacionalna zakonodaja države članice gostiteljice (glej v tem smislu sodbi z dne 23. januarja 2019, Zyla, C-272/17, EU:C:2019:49, točka 45, in z dne 13. marca 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, točka 38).
- 47 Prvič, v zvezi z enakovrednimi poklicnimi izkušnjami je treba poudariti, da bodo delavci, ki so državljani drugih držav članic, ki so v obdobju, daljšem od štirih let, opravljali dejavnost predavatelja na podoktorskem študiju ali enakovredno dejavnost na eni ali več primerljivih univerzah ali ustanovah v svoji matični državi članici, odvrnjeni od tega, da se potegujejo za zaposlitev predavatelja na podoktorskem študiju na univerzi na Dunaju in zato od izvrševanja njihove pravice do prostega gibanja, če se kljub dejstvu, da so v bistvu opravljali enako delo v svoji matični državi članici, nobena njihova poklicna izkušnja ne upošteva pri določitvi njihovega plačnega razreda.
- 48 Dejstvo, da delno upoštevanje enakovrednih poklicnih izkušenj lahko ovira prosto gibanje delavcev, pa ne temelji na sklopu preveč posrednih in negotovih okoliščin, v nasprotju s tem, kar je veljalo za nacionalno ureditev, obravnavano v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 13. marca 2019,

Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach (C-437/17, EU:C:2019:193), v kateri je šlo za nagrajevanje zvestobe zaposlenega določenemu delodajalcu, kakor je razvidno predvsem iz točke 33 te sodbe.

- 49 V obravnavanem primeru bi bila posledica upoštevanja vseh enakovrednih poklicnih izkušenj, ki so jih delavci pridobili na univerzi v državi članici, ki ni Avstrija, to, da bi za delavce, ki so državljani drugih držav članic in ki so med opravljanjem dejavnosti, ki je daljše od štirih let, opravljali dejavnost predavatelja na podoktorskem študiju ali enakovredno dejavnost na eni ali več univerzah ali primerljivih ustanovah v matični državi članici, za njihovo razvrstitev v plačni razred veljali enaki pogoji kot za delavce, ki so v enako dolgi skupni dobi opravljali dejavnost predavatelja na podoktorskem študiju na univerzi na Dunaju. Zato je razumno predpostavljati, da gre za element, ki je upošteven pri odločitvi teh delavcev, ali se bodo prijavili na delovno mesto predavatelja na podoktorskem študiju na univerzi na Dunaju in zapustili svojo matično državo članico.
- 50 Na drugem mestu pa glede upoštevanja vseh poklicnih izkušenj, ki so, ne da bi bile enakovredne, zgolj koristne za opravljanje dejavnosti predavatelja na podoktorskem študiju, načelo prostega gibanja delavcev iz člena 45 PDEU ne določa takega upoštevanja, ker ni potrebno za zagotovitev, da za avstrijske delavce in delavce, ki so državljani drugih držav članic, za njihovo razvrstitev v plačni razred veljajo enaki pogoji. Ocena, da bi se delavca, čigar vse enakovredne poklicne izkušnje, pridobljene v matični državi članici, so se že upoštevale pri njegovi začetni razvrstitvi v plačni razred kot predavatelja na podoktorskem študiju na univerzi v drugi državi članici, odvrčalo od prijave na to delovno mesto, če se niso upoštevale vse druge vrste poklicnih izkušenj, ki jih je pridobil v matični državi članici, naj bi namreč temeljila na vseh preveč negotovih in posrednih okoliščinah, da bi se to lahko štelo za oviro za prosto gibanje delavcev.
- 51 Glede delnega upoštevanja upoštevanih poklicnih izkušenj je torej treba razlikovati med enakovrednimi poklicnimi izkušnjami na eni strani in kakršnimi koli drugimi vrstami poklicnih izkušenj, ki se izkažejo le za koristne pri izvrševanju dejavnosti predavatelja na podoktorskem študiju, na drugi.
- 52 Če bi se torej izkazalo, da je A. KraH opravljala dejavnost na univerzi v Münchnu, ki je v bistvu enakovredna tisti, ki jo kot predavateljica na podoktorskem študiju opravlja na univerzi na Dunaju, kar mora preveriti predložitveno sodišče, bi dejstvo, da se te poklicne izkušnje niso upoštevale, pomenilo oviro za prosto gibanje.
- 53 Če pa A. KraH ni pridobila takih enakovrednih poklicnih izkušenj v svoji matični državi članici, delno upoštevanje teh izkušenj od univerze na Dunaju ne pomeni take ovire.
- 54 Iz tega sledi, da lahko ureditev univerze države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ker ne upošteva vse pretekle dobe enakovrednega dela, dopolnjene v matični državi članici, povzroči, da je prosto gibanje delavcev v nasprotju s členom 45(1) PDEU manj privlačno.

Upravičenost ovire

- 55 Ureditev univerze države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, je dopustna, samo če sledi enemu od legitimnih ciljev iz Pogodbe DEU ali je upravičena z nujnimi razlogi v splošnem interesu. V takem primeru je treba z uporabo takega ukrepa zagotoviti tudi uresničitev zadevnega cilja, ta ukrep pa ne sme presegati tega, kar je potrebno za doseg tega cilja (glej v tem smislu zlasti sodbo SALK, točka 36, in sodbo z dne 8. maja 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, točka 84).
- 56 V zvezi s tem univerza na Dunaju s sklicevanjem na točko 34 in naslednje sodbe z dne 3. oktobra 2006, Cadman (C-17/05, EU:C:2006:633), trdi, da je namen sklepa z dne 8. novembra 2011 nagraditi poklicne izkušnje, pridobljene na zadevnem področju, zaradi katerih lahko delavec bolje opravlja svoje naloge.

Štiri leta poklicnih izkušenj naj bi bilo običajno potrebnih za pridobitev pedagoškega znanja, ki omogoča optimalno opravljanje dejavnosti predavatelja na podoktorskem študiju, saj se ta znanja pridobivajo v prvih letih dejavnosti. Upoštevanje poklicnih izkušenj, pridobljenih po več kot štirih letih dela, naj, nasprotno, ne bi vodilo k izboljšanju nalog, ki se zahtevajo od delavca.

- 57 Res je, da je Sodišče v točki 34 te sodbe razsodilo, da je dejstvo, da se nagradijo zlasti pridobljene izkušnje, zaradi česar lahko delavec bolje opravlja svoje naloge, legitimen cilj plačne politike.
- 58 V zvezi s tem je Sodišče v točki 35 navedene sodbe ugotovilo, da je uporaba merila delovne dobe na splošno primerna za doseg navedenega cilja. Delovna doba je namreč povezana s pridobljenimi izkušnjami, te pa delavcu omogočajo boljše opravljanje njegovih nalog.
- 59 Vendar v obravnavanem primeru univerza na Dunaju število let enakovrednih poklicnih izkušenj, ki jih je treba upoštevati pri razvrstitvi v plačni razred, omejuje na štiri leta. Tako zanika dejstvo, da so s časom pridobljene izkušnje povezane z izboljšanjem kakovosti zahtevanih delovnih nalog.
- 60 Poleg tega je iz spisa, ki je bil predložen Sodišču, razvidno, da je sicer glavna dejavnost predavateljev na podoktorskem študiju te univerze poučevanje, vendar so ti dolžni opravljati tudi raziskovalne dejavnosti in prevzemati upravne naloge, za katere se ni zatrjevalo, da se celotno število let enakovrednih poklicnih izkušenj ne bi smelo upoštevati, kot se upoštevajo tiste, ki jih imajo predavatelji na podoktorskem študiju, ki so od začetka zaposleni na navedeni univerzi.
- 61 Zato je treba ugotoviti, da ovira za prosto gibanje delavcev, ki jo vsebuje sklep z dne 8. novembra 2011, očitno ni primerna za zagotovitev uresničitve cilja, ki mu sledi.
- 62 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 45(1) PDEU razlagati tako, da nasprotuje ureditvi univerze države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki za določitev razvrstitve v plačni razred delavca kot predavatelja na podoktorskem študiju na tej univerzi upošteva le skupno trajanje največ štirih let pretekle delovne dobe, ki jo je ta delavec dopolnil v drugi državi članici, če je bila ta dejavnost enakovredna ali enaka tisti, ki jo mora navedeni delavec opravljati v okviru dejavnosti predavatelja na podoktorskem študiju.
- 63 Člen 45 PDEU in člen 7(1) Uredbe št. 492/2011 je treba, nasprotno, razlagati tako, da ne nasprotujeta taki ureditvi, če dejavnost, ki se je predhodno opravljala v drugi državi članici, ni bila enakovredna, temveč se je izkazala le za koristno pri opravljanju navedene dejavnosti predavatelja na podoktorskem študiju.

Drugo vprašanje

- 64 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 45 PDEU in člen 7(1) Uredbe št. 492/2011 razlagati tako, da nasprotujeta plačnemu sistemu univerze države članice, ki ne določa celotnega upoštevanja upoštevne pretekle delovne dobe, ki jo je delavec opravil v drugi državi članici, pri čemer višje plačilo povezuje z delovno dobo, pridobljeno na tej univerzi.
- 65 Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 115 sklepnih predlogov, je drugo vprašanje povezano s prvim, ker se tudi sklicuje na delno upoštevanje upoštevne pretekle delovne dobe, kakor je bilo določeno s sklepom z dne 8. novembra 2011.
- 66 Kot je razvidno iz odgovora na prvo vprašanje, če bi se izkazalo, da je A. KraH opravljala dejavnost na univerzi v Münchnu, ki je bila v bistvu enakovredna tisti, ki jo kot predavateljica na podoktorskem študiju opravlja na univerzi na Dunaju, kar mora preveriti predložitveno sodišče, bi dejstvo, da se te prejšnje poklicne izkušnje niso v celoti upoštevale, pomenilo oviro za prosto gibanje delavcev.

- 67 Vendar plačni sistem, ki pravico do višjega plačila povezuje z delovno dobo, dopolnjeno pri sedanjem delodajalcu, kakršen je ta, ki je bil v obravnavanem primeru določen s kolektivno pogodbo, sam po sebi ne pomeni take ovire.
- 68 Če bi namreč predložitveno sodišče v obravnavanem primeru ugotovilo, da mora univerza na Dunaju priznati vso preteklo dobo enakovrednega dela, ki jo je na univerzi v Münchnu dopolnila A. KraH, bo zadevna oseba razvrščena v isto stopnjo plačnega razreda, kot bi veljala za njo, če bi to preteklo delovno dobo dopolnila na univerzi na Dunaju. Tak delavec naj zato ne bi bil v slabšem položaju kot drug predavatelj na podoktorskem študiju, ki naj bi bil zaposlen na univerzi na Dunaju v istem skupnem trajanju obdobja zaposlitve. Ti vrsti delavcev bosta na podlagi plačnega sistema, navedenega v prejšnjih točkah, enako razvrščeni v višjo stopnjo plačnega razreda glede na njuno delovno dobo.
- 69 Iz tega sledi, da ni treba odgovoriti na drugo vprašanje, če predložitveno sodišče ob upoštevanju odgovora Sodišča na prvo vprašanje ugotovi obstoj ovire za prosto gibanje delavcev v postopku v glavni stvari.
- 70 Če pa A. KraH ni pridobila enakovrednih poklicnih izkušenj v svoji matični državi članici, delno upoštevanje teh izkušenj od univerze na Dunaju ne pomeni take ovire.
- 71 Če take ovire ni, bi se drugo vprašanje dejansko nanašalo na položaj, v katerem se predavatelj na podoktorskem študiju, ki ga je zaposlila univerza na Dunaju, odloči zapustiti to univerzo, da bi se pridružil drugi univerzi v državi članici, ki ni Avstrija, preden se pozneje vrne na prvo univerzo.
- 72 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, če se vprašanja, ki jih postavi nacionalno sodišče, nanašajo na razlago določbe prava Unije, Sodišče načeloma mora odločiti, razen če je očitno, da je namen predloga za sprejetje predhodne odločbe v resnici oblikovanje posvetovalnih mnenj o splošnih ali hipotetičnih vprašanjih (sodba z dne 1. oktobra 2015, O, C-432/14, EU:C:2015:643, točka 18 in navedena sodna praksa). Če se izkaže, da postavljeno vprašanje očitno ni upoštevno za rešitev spora o glavni stvari, mora Sodišče ugotoviti, da o njem ni treba odločati (sodba z dne 24. oktobra 2013, Stoilov i Ko, C-180/12, EU:C:2013:693, točka 38 in navedena sodna praksa).
- 73 V obravnavanem primeru, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 126 sklepnih predlogov, nič v spisu, predloženem Sodišču, ne kaže na to, da bi pri A. KraH prišlo do položaja, navedenega v točki 72 te sodbe. Iz tega sledi, da če predložitveno sodišče ob upoštevanju odgovora na svoje prvo vprašanje ugotovi, da ni ovire za prosto gibanje delavcev, tudi ni treba odgovoriti na drugo vprašanje.
- 74 Glede na zgoraj navedeno na drugo vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 75 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Člen 45(1) PDEU je treba razlagati tako, da nasprotuje ureditvi univerze države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki za določitev razvrstitve v plačni razred delavca kot predavatelja na podoktorskem študiju na tej univerzi upošteva le skupno trajanje največ štirih let pretekle delovne dobe, ki jo je ta delavec dopolnil v drugi državi članici, če je bila ta dejavnost enakovredna ali enaka tisti, ki jo mora navedeni delavec opravljati v okviru dejavnosti predavatelja na podoktorskem študiju.

Člen 45 PDEU in člen 7(1) Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta taki ureditvi, če dejavnost, ki se je predhodno opravljala v drugi državi članici, ni bila enakovredna, temveč se je izkazala le za koristno pri opravljanju navedene dejavnosti predavatelja na podoktorskem študiju.

Podpisi